

ทามกลางกระแสคัดค้านการเปลี่ยนแปลงสถานะมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ ยังคงคุกรุ่น!

อีกทั้งระบบกลางการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่อุดมศึกษา หรือ “ระบบแอดมิชชัน” ที่ ณ เวลานี้ยังมีกระแสเรียกร้องให้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางต่างๆ เป็นระลอกๆ และเรื่องน่าทึ่งอย่าง “คุณภาพมาตรฐานของบัณฑิตไทย”

เหล่านี้ถือเป็นโจทย์ใหญ่ของอุดมศึกษาไทยที่ยังไร้คำตอบที่ลงตัว และยังเป็นบทพิสูจน์ที่ท้าทาย “ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย” (ทปอ.) คนใหม่ “รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ศิริชนะ” อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) ว่าจะสามารถขับเคลื่อนสะสางปัญหาที่รุมเร้าให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคมอย่างไร!!

ในฐานะที่ มฟล. เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยนอกระบบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ศิริชนะ ก็ยังนั่งบริหารมหาวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จึงให้ทรรศนะถึงปัญหาเฉพาะหน้าต่อกระแสคัดค้าน ณ ขณะนี้ว่า “เรื่องมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ ยังต้องมีการทำความเข้าใจกัน เพราะเมื่อเริ่มมีการเสนอร่าง พ.ร.บ. เข้าสู่กระบวนการทางนิติบัญญัติ ก็ยังมีข้อสงสัยต่างๆ นานาของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ดังนั้นในช่วงเวลาต่อจากนี้ คิดว่าแต่ละมหาวิทยาลัยคงต้องให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็น มีการประนีประนอมเข้าหากันให้มากกว่าที่เป็นอยู่

...ผมอยากให้ข้อสังเกตว่า การออกนอกระบบ หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการ การดำเนินการใดๆ นั้น ประชาคมมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของมหาวิทยาลัยโดยรวมเป็นตัวตั้ง และต้องยอมรับบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะมิผู้ที่ได้และเสีย พอใจและไม่พอใจ ซึ่งหากไม่ยึดหลักของส่วนรวมเป็นที่ตั้งก็คงจะหาข้อยุติไม่ได้ ฉะนั้นในช่วง 1 ปีจากนี้คงเป็นขั้นตอนที่แต่ละมหาวิทยาลัยต้องพิจารณาให้รอบคอบว่ายังมีข้อขัดข้องประการใดที่ ทปอ. จะช่วยประสานให้เกิดความเข้าใจได้

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ทปอ. คงไม่ก้าวล่วง หรือกำหนดกฎเกณฑ์ใดๆ นอกจากบทบาทของการส่งเสริมสนับสนุนให้กระบวนการทำความเข้าใจ

เปิดวิสัยทัศน์ ‘รศ. วันชัย ศิริชนะ’ อธิการบดี มฟล.

ของแต่ละสถาบันเป็นไปด้วยความราบรื่น และหาข้อยุติที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมให้ได้

...ประธาน ทปอ. คนใหม่ ยังชี้ชัดถึงกระแสการเคลื่อนไหวคัดค้านว่า

“ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเดิมๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความต้องการในการคงสถานภาพความเป็นข้าราชการ ความไม่มั่นใจต่อความมั่นคงในการดำเนินการ ความทวนทวนต่อการขึ้นค่าเล่าเรียน หวั่นวิตกว่าจะมีการเปิดสอนสาขาวิชาที่แสวงหากำไร และละเลยสาขาวิชาด้านวิชาการเกรงว่า ผู้บริหารจะนำทรัพย์สินสมบัติไปหาประโยชน์ในทางที่ไม่เหมาะสมหรือกำหนดเงื่อนไขข้อต่อประโยชน์กับตนเองในการดำเนินการด้านต่างๆ

ผมอยากบอกว่า สิ่งเหล่านี้ ยากที่จะเป็นไปได้!!

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นสังคมอุดมคติที่มีปัญหา ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการใดๆ ที่จะทำตามใจตน เพราะต้องมีกฎเกณฑ์ร่วม ทั้งนี้เมื่อมีข้อขัดข้อง ผู้บริหารคงสามารถชี้แจงได้ ฝ่ายที่มีข้อก็ต่อเปิดใจรับฟังอย่างมีเหตุผลและเป็นกลาง

โดยมิใช่เป็นการใช้อารมณ์ หรือความกำหนดความคิด...

...เรื่องนี้ต้องจับจ้องกันต่อไป เพราะเป็นการเปลี่ยนครั้งใหญ่ของอุดมศึกษาไทย โจทย์ใหญ่อีกข้อที่ประธาน ทปอ. ต้องสานต่อ นั่นคือ “ระบบแอดมิชชัน” แม้การเริ่มต้นระบบแอดมิชชันในปีที่

รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ เขียน กปอ.

“ผมเป็นห่วงว่า
หากระบบแอดมิชชันไม่ได้รับ
ความเชื่อถือจากมหาวิทยาลัย
ตัวมหาวิทยาลัยอาจหันไปรับ
นักศึกษาจากระบบตรงมากขึ้น ซึ่งจะ
ให้นักเรียนนักศึกษาเดือดร้อน
และสับสนมากยิ่งขึ้น”

จะไม่ราบรื่นนัก แต่ก็เอาตัวรอดมาได้
ขณะเดียวกันก็ยังมีเสียงเรียกร้องจากนักเรียน
และผู้ปกครองบางส่วนที่ต้องการให้ปรับลด
องค์ประกอบบางจุดลง

รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย...ชี้ว่า หากจะมี
การเปลี่ยนแปลงใดๆ ทปอ. จะต้องมีการประกาศ
ล่วงหน้า 3 ปีเพื่อให้เด็กได้เตรียมความพร้อม ดัง
นั้นในปี 2550 นี้ ที่ประชุม ทปอ.คงต้องยืนยันการ
ดำเนินการในรูปแบบเดิม

...สำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตนั้น
ทปอ.จะศึกษาผลกระทบต่างๆ ให้ชัดเจนโดยจะ
ต้องประมวลผลถึงการดำเนินการระบบแอดมิชชัน
ปีที่ผ่านมา และปี 2550 ที่กำลังเกิดขึ้นในเร็วๆ นี้
ว่ามีผลดีผลเสียอย่างไร สามารถแก้ไขการกวดวิชา
การไม่ให้เกิดมีความเครียด การทำให้เด็กสนใจใน
ห้องเรียนมากขึ้น การกระจายโอกาสทางการศึกษา
และให้ความเป็นธรรมได้หรือไม่...

ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นคำถามที่ต้อง
ศึกษาหาคำตอบ เพื่อหารูปแบบการรับนักศึกษา

ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด

“ผมเป็นห่วงว่า หากระบบแอดมิชชันไม่ได้
รับความเชื่อถือจากมหาวิทยาลัย ตัวมหาวิทยาลัย
อาจจะหันไปรับนักศึกษาจากระบบตรงมากขึ้น ซึ่งจะ
ทำให้นักเรียนนักศึกษาเดือดร้อนและสับสนมาก
ยิ่งขึ้น” ประธาน ทปอ.ระบุ พร้อมๆ กับฉายภาพ
อนาคตว่า

...ในอนาคตปัญหาแอดมิชชันจะค่อยๆ
ลดลง หากสามารถยกระดับคุณภาพมาตรฐาน
อุดมศึกษาให้ใกล้เคียงกันได้ ไม่ว่าจะเป็นมหา
วิทยาลัยในต่างจังหวัด หรือกรุงเทพฯ มหา
วิทยาลัยเล็ก หรือใหญ่ ปัญหาการแย่งชิงเพื่อเข้า
สถาบันใดสถาบันหนึ่งจะค่อยๆ ลดลง ดังนั้นหน้าที่
ของ ทปอ.และรัฐบาล ณ ขณะนี้ คือต้องเร่งยก
ระดับคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษาโดยเร็ว

โจทย์ข้อนี้ไม่อาจแก้ไขให้เห็นผลทันตาวัน
วันพรุ่ง คงต้องใช้เวลากันสักระยะ

สิ่งหนึ่งที่ดูเหมือน รองศาสตราจารย์ ดร.
วันชัย จะมีข้อกังวลอยู่ไม่น้อย ก็คงเป็นเรื่องภาพ
ลักษณ์ของ “ทปอ.” ในสายตาสังคม แม้ว่าที่นี้จะเป็น
ที่ชุมนุมของเหล่าอธิการบดี แต่ทว่าบทบาทของ ทปอ.
ที่ผ่านมา กลับถูกจับจ้องว่าอิงกระแสนาตเอกภาพ
อีกทั้งไม่มีผลงานเป็นหน้าเป็นตา

“เราคงต้องปรับตัว ตอบบทบาทในสิ่งเหล่านี้
มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นบทบาทในการพิจารณาให้ข้อ
เสนอแนะการพัฒนาอุดมศึกษาแก่รัฐบาล การเป็น
ชุมชนปัญญาเชิงความคิดให้กับรัฐบาล และร่วมกัน
พิจารณาแก้ไขปัญหาอุดมศึกษาโดยเร็ว เพื่อลดผล
กระทบที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนนักศึกษาและ
ประชาชนโดยรวม... ซึ่งต้องยอมรับว่าที่ผ่านมาสิ่ง
เหล่านี้ยังไม่มีความสำเร็จ”

นอกเหนือจากนี้จะเร่งผลักดันการพัฒนาวิธี

การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย เพื่อตอบ
โจทย์ที่ว่า เหตุใดมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
จึงสอนได้ดีกว่ามหาวิทยาลัยในไทย ทั้งที่
คณาจารย์ไทยมีคุณวุฒิไม่ด้อยกว่ากัน รวม
ถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและทัศนคติ
ของนักศึกษา ที่มุ่งเน้นการเป็นพลเมืองดีของ
ชาติมากยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาได้ละเลย
เพราะมุ่งเป็นเลิศทางวิชาการ และอยากเห็น
ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเก่าและใหม่
ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่อง
นี้อยากให้นิสิตงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(สกอ.) และกระทรวงศึกษาธิการ ได้เข้ามาจับ
บทบาทร่วมกันอย่างจริงจังด้วย

อย่างไรก็ดี การขึ้นจากผู้มีประสบการณ์
มาก่อน ย่อมช่วยให้เห็นแสงสว่างขึ้น

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช
อธิการบดี ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) ในฐานะ
อดีตประธาน ทปอ.ปี 2549 มองถึงสิ่งที่
ทปอ.ต้องเร่งดำเนินการในปี 2550 ว่า

...ซึ่งหนีไม่พ้นเรื่องการผลิตคนมหา
วิทยาลัยในกำกับรัฐบาลที่ส่วนหนึ่งได้นำร่าง
พ.ร.บ.เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแล้ว
ตลอดจนการสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่ยังมี
ข้อมูลบิดเบือนไม่เป็นความจริง ไม่ว่าจะเป็น
เรื่องการแปรรูป การขึ้นค่าหน่วยกิต

นอกจากนี้ยังมีเรื่องที่ต้องพิจารณาถึง
ระบบแอดมิชชัน ปี 2552 ซึ่งอาจจะมีรูปแบบ
ใหม่ที่ต้องต้องมีการหรือในรายละเอียด การจัด
องค์การสนับสนุน ทปอ.ในการจัดสอบคัดเลือก
แทนมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปขององค์
กร มูลนิธิและนารายได้มายกระดับคุณภาพ
อุดมศึกษา รวมทั้งการผลิตคนความร่วมมือ
ของทุกมหาวิทยาลัยเพื่อยกระดับคุณภาพอุดม
ศึกษา การใช้ทรัพยากรและคณาจารย์ร่วมกัน
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดภาระค่าใช้จ่าย
และการผลักดันมหาวิทยาลัยเป็น World
Class University เพื่อแข่งขันกับอุดมศึกษา
ระดับโลก ...และนานาปัญหาที่เกิดขึ้นในแวดวง
มหาวิทยาลัย

เหล่านี้เหมือนจิกจอร์ ที่รอให้ รองศาสตราจารย์
ดร.วันชัย ศิริชนะ ประธาน ทปอ.คนใหม่
มากเชื่อมต่อกันสำเร็จเป็นจริง!!

■ “วาริสร์ พรหมคุณ”